

Philip Sinnaeve en Lien Debergh

In biologische melkveehouderij zagen Philip en Lien Sinnaeve-Debergh uit Keiem een kans om hun gespecialiseerde melkveebedrijf verder uit te bouwen.

Aantal koeien:	100
Aantal hectare:	75
Melkproductie:	8587 4,31 3,40

Philip en Lien Sinnaeve-Debergh

Drie kwart van de melk gaat in streekeigen kazen

Melkverwerking op bedrijf van Liens ouders

Gras en gras-klover samen ingekuuld

Omschakeling naar biologische melkveehouderij bracht nieuwe kansen voor bedrijfsuitbreiding

Groeien op biologische basis

Op het biologische melkveebedrijf van Philip Sinnaeve en Lien Debergh uit het West-Vlaamse Keiem gaan automatisch melken en weidegang hand in hand. De melk van de honderd koeien gaat voor drie kwart in streekeigen zachte schimmelkazen.

tekst **Annelies Debergh**

Klaar voor de oogst staat de dubbele hark te wachten op het vervolg in dit grasseizoen. De hooibouwwerktuigen zijn de belangrijkste werkinstrumenten bij Philip Sinnaeve (41) en Lien

Debergh (34) op het Vier Uitersten Hof in het West-Vlaamse Keiem. Op hun biologisch melkveebedrijf vormt gras het hoofdingrediënt voor alle vee. Het teeltareaal symboliseert dat met der-

tig hectare grasland en dertig hectare gras-klover, naast zeven hectare triticale en zeven hectare mais.

Philip nam al in 1994 het ouderlijke gangbare landbouwbedrijf in Keiem over. Exact zes jaar later zetten Philip en Lien de stap naar biologische melkveehouderij. 'We waren al langer bezig met het inwinnen van informatie over de biologische sector', begint Lien. Uitbreiding was de enige optie als ook Lien volledig op het bedrijf wilde meewerken. Maar de quotumreglementering bemoeilijkt groei. 'In biologische melkveehouderij zagen we een kans om een gespecialiseerd melkveebedrijf op grotere schaal uit te bouwen.'

Melk in Keiemse Bloempjes

Dat biologische landbouw snel in beeld kwam, is niet onlogisch. Liens ouders boeren sinds 1986 biologisch op 't Dischhof, ook in Keiem gelegen. 'Omdat er in die tijd nog geen sprake was van een biologische afzetmarkt, startten mijn vader en moeder zelf met de verwerking van melk tot kazen. Zo konden ze toch een meerwaarde halen.' Met de zachte witschimmelkazen Kei-

emse Witten en Keiems Bloempje groeide de afzetmarkt op 't Dischhof in die mate dat de combinatie zuivelverwerking en melkveehouderij moeilijk werd. Lien: 'In 2000 kwam de vraag van mijn ouders of we hun melkveetak wilden overnemen en of we de melk voor het overgrote deel aan de zuivelverwerking op 't Dischhof wilden terugleveren. Dat argument gaf de doorslag om definitief voor biologisch melkvee te kiezen.'

Door de samenvoeging van beide melkveestapels in 2002 was groei gerealiseerd. 'De markt was ook gunstig.' Philip blikt terug op de omschakeling. 'De dioxinecrisis was juist achter de rug en dat zorgde voor een positief klimaat rond bioproducten. Bovendien leverde de krachtenbundeling van twee bedrijven, met enerzijds melkproductie en anderzijds melkverwerking, extra rendement op. Nu verandert ruim drie kwart van onze melk in producten als Keiemse Bloempjes. De rest komt bij Biomelk Vlaanderen terecht.'

Ondanks zijn positieve terugblik op de keuze voor biologische veehouderij, plaatst Philip toch een kanttekening bij de omschakeling. 'De eerste twee jaar

waren moeilijk', zegt hij. 'Je wordt geconfronteerd met extra kosten, die je niet terug kunt genereren. Dan is er nog de zoektocht rondom het biologisch boeren. Deze manier van managen is moeilijker, maar brengt meer uitdaging.'

Meer preventief werken

De vergelijking met gangbaar boeren is snel gemaakt. 'Vroeger was er voor alles een oplossing. Was er een bepaald onkruid, dan spoot je een product en het probleem was weg. Daar kun je niet langer op terugvallen. Het komt er nu vooral op aan problemen te voorkomen. We zijn veel meer dan vroeger genoodzaakt om preventief te werken.'

Het bedrijf vaccineert tegen ibr, bvd en rota-coronavirus. In geval van een infectie mogen ze behandelen met antibiotica. 'We mogen per dier drie curatieve behandelingen per jaar uitvoeren. Ook ontwormen valt daaronder.' Droogzetten gebeurt per definitie zonder antibiotica. 'We zetten de koeien droog door het voer te beperken. Met een rantsoen van hooi uit natuurweiden komen de koeien letterlijk op droog zaad te staan.'

Automatisch melken gecombineerd met weidegang, een verplichting binnen de biologische melkveehouderij

Behalve op voer korten de veehouders ook op het aantal melkbeurten. Philip: 'Tege-lijk schakelen we over op één keer daags melken om de melkproductie af te remmen. Zodra de koeien de droogstand ingaan, komt het erop aan de uiers regelmatig op een eventuele infectie na te zien.'

Twee melkrobots vullen

De groei van de melkveeactiviteiten richting honderd melkkoeien noodzaakte tot aanpassen van de stallen. 'Onze melkveestal is in drie keer gebouwd.' Lien wijst naar de verdelingen in het dak en naar de stalgedeelten daterend uit 1998, 2002 en 2008. Behalve in ligboxen is een klein deel van de koeien in een potstal gehuisvest.

Sinds de laatste aanbouw is het melkwerk door twee Lely-robots overgenomen. Daarvoor molken Lien en Philip in een 2 x 6 visgraatmelkstal. 'We waren al langer van plan om op termijn voor de melkrobot te kiezen. Het flexibel melken en werken sprak ons aan.'

Het automatisch melken combineren Philip en Lien met weidegang, een verplichting binnen de biologische melkveehouderij. Onder de voorwaarde dat ze gemolken zijn, kunnen koeien via het 'graze-way'-selectiehek op ingestelde tijden naar de weide toe. De dagelijkse beweiding is ingedeeld in twee dagdelen van telkens zes uur.

'In de late namiddag en de vroege ochtend halen we de koeien zelf in de wei op, zodat elke koe weer gemolken wordt voor ze naar de weide teruggaat', zegt Philip. Het strikte omweidingssysteem maakte door het automatisch melken plaats voor standweiden.

Een ander gevolg van de combinatie weidegang met robotmelken is de teruggang in aantal melkbeurten. Waar in de winterperiode het aantal melkingen per koe ruim drie bedraagt, komt dat in de zomerperiode op 2,7 keer melken per dag uit. 'Dat betekent niet dat we ook minder melk in de tank krijgen.'

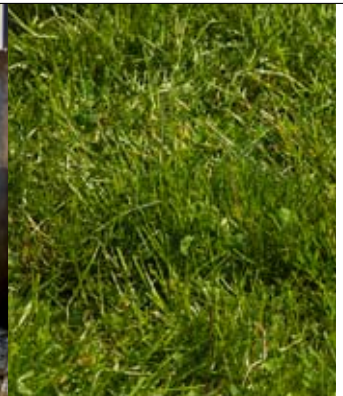

Eén van de twee Lely-melkrobots

De beweidingsbox regelt koeverkeer naar de weide

Gras als hoofdingrediënt

Gras vormt het hoofdingrediënt in het voer op 't Vier Uitersten Hof. 'We werken vooral met graskuil en ingekuilde gras-klaver', legt Philip uit. Naast elf kilo droge stof gras-klaverkuil past twee kilo droge stof gras-klaverkuil past twee kilo droge stof mais en twee kilo droge stof gps van triticale aangevuld met twee kilo biologische droge bietenpulp, mineralen, vitaminen en zout in de mengvoerwagen. Ook gedroogde luzerne maakt deel uit van het rantsoen. 'Behalve extra structuur levert luzerne ook meer bèta-caroteen in de melk, wat weer goed is voor de kaasproductie.'

In de melkrobots komt een aanvullend mengsel van maïsmeel, soja- en lijnschilfers. In de weideperiode zwakt het aandeel gras af tot vijf kilo droge stof, met daarbij vier kilo droge stof mais en een kilo droge bietenpulp. 'De graskuil bestaat altijd uit een combinatie van verschillende sneden gras. Zo kunnen we de koeien de hele winter door een rantsoen met een vrij constante kwaliteit aanbieden.'

Het ruwvoer gewonnen op de eigen 75 hectare volstaat met moeite voor alle melkvee en bijhorend jongvee. 'Het droge weer afgelopen zomer dwong ons tot de aankoop van extra biologisch ruw-

voer. Dat is niet alleen erg duur, maar ook moeilijk te vinden.'

Ook voor de mestafzet komt het bedrijf op een grondtekort uit bij een bemestingsnorm van 170 eenheden stikstof per hectare. 'Dat probleem kunnen we oplossen door de stalmest bij biologische groentebedrijven af te zetten voor compostdoeleinden.'

Roodbonte, lenige koeien

Volgens het rollend jaargemiddelde komen de rood- en zwartbonte koeien uit op een melkproductie van 8587 kg melk met 4,31% vet en 3,40% eiwit bij een gemiddelde leeftijd van vijf jaar en twee maanden. 'Vaarzen die met de melkrobot opstarten, doen het beter dan ooit tevoren. Nu hebben we vaarzen die meer dan veertig liter melk per dag geven. Voorheen was dat een uitzondering.'

Melkproductie is belangrijk, maar vormt geen hoofddoel in de fokkerij. 'We werken voor een groot deel met roodbontstieren', zegt Philip. 'Uit oogpunt van duurzaamheid en om de hogere gehalten voor de kaasmakerij kom ik sneller bij roodbont uit. Ik wil geen al te grote, wel functionele, noem het maar lenige

koeien.' De koe die als eerste de kaap van honderd ton passeerde, was een roodbonte, Pigeonwoodochter Mia van de Vier Uitersten. De huidige melkveestapel telt voor de helft roodbonte en voor de helft zwartbonte koeien.

Omega, Classic, Jorryn, Loustar, Kylian, Tequila, Lucrative, Fidelity en Twister maken de inseminatiedienst uit. Ook Cricket en Legend komen aan bod. 'Je kunt niet om O Man heen wanneer je duurzaamheid hoog in het vaandel hebt staan. Productie is ondergeschikt, aan goede scores voor gezondheidskenmerken als klauwgezondheid en uiergezondheid hecht ik des te meer belang', verklaart Philip. De paringen gebeuren volgens triple A. 'Vandaar ook het grote aantal ingezette stieren.'

De bedoeling is om de capaciteit van de robots de komende jaren volledig te benutten en richting 120, eventueel 130 melkkoeien te gaan. Philip: 'Maar groei is onder biologische omstandigheden met een bemestingsnorm van 170 eenheden stikstof per hectare bijna nog moeilijker dan in de gangbare landbouw. Ook de voerproductie moet voldoende kunnen volgen. Grond is de beperkende factor.'

De melkveestal is in drie keer opgetrokken en biedt ruimte voor volle benutting van de melkrobots met 120 tot 130 koeien